

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Cirkulärnr: 2006:62
Diariernr: 2006/2154
Handläggare: Staffan Wikell
Avdelning: Avdelningen för juridik
Datum: 2006-09-14
Mottagare: Kommundirektör
Miljöskydd/Naturvård
Rubrik: Underlag till delegationsordning för den kommunala
livsmedels- och foderkontrollen
Bilagor: Underlag för nämndbeslut om delegationsordning för
den kommunala livsmedels- och foderkontrollen

CIRKULÄR 2006:62

Avdelningen för juridik
Staffan Wikell

Kommundirektör
Miljöskydd/Naturvård

Underlag till delegationsordning för den kommunala livsmedels- och foderkontrollen

Med anledning av ikraftträdande av fyra EG-förordningar (852/2004, 853/2004, 854/2004 och 882/2004) lämnade vi i cirkulär 2006:14 förslag till vissa tillägg i delegationsordningarna för den kommunala livsmedelskontrollen. Därefter har livsmedelslagen (1971:511), livsmedelsförordningen (1971:807), lagen (1985:295) om foder och förordningen (1998:213) om foder upphört att gälla den 1 juli 2006. Samma datum trädde en ny livsmedelslag (2006:804) en ny lag om foder och animaliska biprodukter (2006:805), en ny livsmedelsförordning (2006:813) och en ny förordning om foder och animaliska biprodukter (2006:814) ikraft. Med anledning härav behöver kommunernas delegationsordningar revideras igen och alla hänvisningar till gammal lag tas bort. I detta cirkulär lämnar vi förslag till ny delegationsordning för den kommunala livsmedelskontrollen. I underlaget ingår ändringar med anledning av de ovannämnda författningarna. Dessutom ingår de ändringar som föreslogs i cirkulär 2006:14.

Om EG-förordningarna 852/2004, 853/2004, 854/2004 882/2004

EG-förordningarnas bestämmelser skall tillämpas direkt av de svenska kontrollmyndigheterna och skall alltså inte implementeras (införlivas) genom en särskild svensk lag eller förordning. De bestämmelser som meddelas i livsmedelslagen och lag om foder och animaliska biprodukter kompletterar EG-förordningarna. Det är alltså inte frågan om en dubbelreglering. Det medför t ex. att de bestämmelser om förelägganden och förbud som finns i 22 § livsmedelslagen och 23 § lagen om foder och animaliska biprodukter avser ingripanden som preciserar eller går utöver vad som gäller enligt artikel 54 i EG-förordning 882/2004 som avser åtgärder vid bristande efterlevnad. I propositionen 2005/06:128 till den nya livsmedelslagen uttalar regeringen på sidan 221 härom:

”Trots att det numera framgår direkt av EG-rätten vilka åtgärder en kontrollmyndighet kan tillgripa vid fall av bristande efterlevnad av livsmedelslagstift-

ningen gör vi bedömningen att det finns behov av att även i den nya lagen ge kontrollmyndigheterna motsvarande befogenheter som de har idag. Den preciserade åtgärds katalog som finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 882/2004 inbegriper inte uppenbart de i livsmedelslagen angivna befogenheterna, t ex möjligheterna att meddela de förbud som behövs eller att ta hand om en vara. Sådana åtgärder kan visserligen sägas rymmas inom den rätt som EG-förordningen ger kontrollmyndigheterna att vidta andra åtgärder än de som preciseras i EG-förordningen, under förutsättning att de bedöms vara motiverade. En mer precis beskrivning av befogenheterna i lagen kan dock underlätta för kontrollmyndigheten att i en given situation bestämma på vilket sätt myndigheten vill agera. För att undvika en dubbelreglering med gemenskapsrätten bör emellertid i bestämmelserna om förelägganden, förbud och övriga administrativa ingripanden förtydligas att åtgärder får vidtas utöver vad som följer av de EG-förordningar som kompletteras av lagen.”

Allmänt om delegering

Reglerna om delegering inom nämnd finns i 6 kap 33-37 §§ kommunallagen (KL). De reglerna har inte ändrats med anledning av den nya livsmedelslagstiftningen. En nämnd får således delegera sin beslutanderätt till ett utskott i nämnden, till en ledamot eller ersättare i nämnden, eller till en anställd i kommunen (33 §). Om en nämnd med stöd av 33 § uppdrar åt en förvaltningschef att fatta beslut får nämnden bemyndiga förvaltningschefen att i sin tur uppdra åt en anställd inom kommunen att fatta beslut istället (vidaredelegering, 37 §). Dessutom får enligt 14 § livsmedelslagen och 15 § foderlagen, efter överenskommelse mellan två kommuner, den ansvariga nämnden delegera beslutsfattande till en anställd i annan kommun. Nämnden bestämmer själv inom lagens ramar vilka beslut eller beslutsgrupper som skall delegeras. Genom delegeringsförbuden i 34 § sätts de yttersta gränserna för nämndens rätt att delegera sin beslutanderätt. Delegering kan ske till en namngiven person eller till viss befattning. Beslut som fattats med stöd av delegering skall anmälas till nämnden som bestämmer ordningen för detta.

Delegering enligt Livsmedelslagstiftningen

Nedanstående förteckning är en sammanställning av de typer av beslut som vi anser kan komma ifråga för delegering om, men endast om, ärendena hos kommunen inte är av principiell betydelse eller annars av större vikt. Av betydelse för bedömningen härför kan t ex vara hur vanligt förekommande en viss slags ärenden är i kommunen och om besluten fattas utifrån policybeslut eller andra ställningstaganden av nämnden. Det ankommer på respektive nämnd själv att utifrån de lokala förhållandena avgöra om och i vilken utsträckning beslutanderätten skall delegeras.

Kommentarer till förslagen i bilaga 1

Förteckningen nedan avser dels delegering av beslutsfattande enligt EG-förordningarna och dels enligt livsmedelslagen, livsmedelsförordningen och lag om foder och animaliska biprodukter.

Enligt 13 § livsmedelslagen skall kontrollmyndigheten verka för att överträdelse av lagen, av föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av lagen eller EG-bestämmelser som kompletteras av lagen, beivras. Att göra åtsalsanmälan vid brottsmisstanke kräver inte delegering då det enligt vår uppfattning är att anse som en verkställighetsåtgärd och således inte kräver ett beslut i kommunallagens mening. Samma bedömning gäller begäran om polisbiträde enligt 27 § livsmedelslagen liksom underrättelse samt anmälan enligt 37-38 §§ livsmedelsförordningen. Registrering av livsmedelsanläggning anser vi däremot utgöra ett beslut, som således kräver delegering från nämnd för att handläggas på tjänstemannanivå. För att en åtgärd skall anses vara ett beslut i kommunallagens mening krävs att det föreligger alternativa lösningar och att åtgärden lämnar utrymme för självständiga bedömningar och överväganden. Vi menar att utrymme för självständiga bedömningar och överväganden finns i ärenden om registrering dels om gränsen mellan registrering och godkännande och dels frågan om hur många anläggningar som skall registreras med anledning av en anmälan.

Beslut i ärende om godkännande av livsmedelsanläggning inkluderar i vårt förslag även avslagsbeslut.

Beslut om återkallande av godkännande av livsmedelsanläggning vid bristande efterlevnad, (24 § livsmedelsförordningen) har inte tagits med i underlaget eftersom det regelmässigt gäller för den enskilde ingripande beslut som får anses vara av större vikt och därför enligt vår bedömning ej möjliga att delegera.

Under avsnittet avgifter har vi tagit med två typer av beslut. Avsnittet behöver revideras när den nya avgiftsförordningen beslutats av regeringen senare i höst.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för juridik

Hans Ekman

Staffan Wikell

Bilaga:

Underlag för nämndbeslut om delegationsordning för den kommunala livsmedels- och foderkontrollen